

Postanowienie z dnia 11 stycznia 2000 r.

I PZ 81/99

Pracownik ma obowiązek uiszczenia opłaty sądowej od kasacji w zakresie roszczeń dochodzonych od niego w powództwie wzajemnym pracodawcy.

Przewodniczący Prezes SN Jan Wasilewski, Sędziowie SN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Jerzy Kwaśniewski.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 11 stycznia 2000 r. sprawy z powództwa Szymona D., Marka J i Jacka N. przeciwko „A.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P. o odszkodowanie, na skutek zażalenia powodów - pozwanych wzajemnych na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu z dnia 5 lipca 1999 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a l i ć zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Szymon D., Marek J. i Jacek N. wystąpili z powództwem przeciwko spółce z o.o. "A." w P. o zasądzenie odszkodowań za niezgodne z prawem rozwiązanie przez pracodawcę umów o pracę bez wypowiedzenia, ekwiwalentów za urlopy wypoczynkowe za lata 1995 i 1996 oraz wynagrodzeń za pracę za styczeń 1996 r., a w przypadku Jacka N. wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby.

Pozwana Spółka wniosła o oddalenie powództwa oraz wystąpiła z powództwem wzajemnym, domagając się zasądzenia od powodów (pozwanych wzajemnych) po 7 000 zł z ustawowymi odsetkami tytułem odszkodowania za dopuszczenie się czynu nieuczciwej konkurencji.

Wyrokiem częściowym z dnia 24 kwietnia 1997 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Poznaniu oddalił powództwa pracowników o odszkodowanie i zasądził na ich rzecz dochodzone wynagrodzenia i ekwiwalenty za niewykorzystane urlopy za rok 1995.

Sąd nie orzekł o ekwiwalentach za rok 1996 i roszczeniach o sprostowanie świadectw pracy, pozostawiając tę kwestię do rozstrzygnięcia w wyroku końcowym.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wyrokiem z dnia 29 sierpnia 1997 r. oddalił apelację powodów w całości oraz uwzględnił apelację pozwanej.

Wyrokiem z dnia 23 lutego 1998 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Poznaniu zasądził od Szymona D., Marka J. i Jacka N. na rzecz spółki z o.o. "A." w P. po 7 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 marca 1996 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo o ekwiwalent za urlop wypoczynkowy za rok 1995 i o sprostowanie świadectwa pracy.

Apelację od tego wyroku złożyli pozwani wzajemni. Sąd Wojewódzki w Poznaniu wyrokiem z dnia 9 października 1998 r. oddalił tę apelację.

Pozwani wzajemni złożyli kasację od tego wyroku.

Pismem z dnia 28 maja 1999 r. wezwano wspólnego pełnomocnika wszystkich pozwanych wzajemnych o uiszczenie wpisu od kasacji w kwocie 1 570 zł w terminie 7 dni pod rygorem jej odrzucenia. Pozwani wzajemni nie wnieśli w terminie opłaty, natomiast w dniu 17 czerwca 1999 r. złożyli w Sądzie Rejonowym wnioski o zwolnienie ich od uiszczenia opłaty od kasacji. Wnioski te wpłynęły do Sądu Okręgowego w dniu 19 czerwca 1999 r.

Postanowieniem z dnia 5 lipca 1999 r. [...] Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu odrzucił kasację pozwanych wzajemnych i oddalił ich wnioski o zwolnienie od opłat. Sąd Okręgowy stwierdził, że wezwanie do uiszczenia opłaty od kasacji doręczono 10 maja 1999 r. Termin uiszczenia wpisu upłynął więc 17 maja 1999 r. Pozwani wzajemni złożyli wprawdzie wnioski o zwolnienie ich od opłat, ale należy przyjąć, iż wnioski te również zostały złożone po terminie, gdyż właściwemu Sądowi Okręgowemu zostały przekazane w dniu 19 czerwca 1999 r.

Na to postanowienie zażalenie wnieśli pozwani wzajemni. Ich zdaniem kasacja nie była dotknięta brakiem w postaci nieuiszczenia opłaty. Powodowie jako pracownicy dochodzący roszczeń ze stosunku pracy są zgodnie z art. 463 § 1 KPC oraz art. 263 § 1 KP zwolnieni z opłat sądowych. Nieuzasadnione więc było żądanie Sądu uiszczenia wpisu od kasacji. Przez całe postępowanie sądowe powodowie - pozwani wzajemni korzystali ze zwolnienia od kosztów i nie zostali również wezwani do uiszczenia opłaty od apelacji. Brak zatem było podstaw do wymierzenia opłaty od kasacji. Pozwani wzajemni nadto zarzucili, że wezwanie Sądu do uiszczenia opłaty od

kasacji naruszało art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zgodnie z którym w przypadku współuczestnictwa formalnego, każdy współuczestnik powinien uiścić opłatę oddzielnie, a więc powinien być wezwany oddzielnie do uregulowania opłaty.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zarzut naruszenia art. 463 § 1 KPC i art. 263 § 1 KP jest chybiony, gdyż przepisy te dotyczą zwolnienia od opłat w sprawach o roszczenia pracownika. Tylko pracownik dochodzący roszczeń z zakresu prawa pracy nie ma obowiązku uiszczania opłat sądowych (art. 463 § 1 KPC), a w sprawach o roszczenia pracowników ze stosunku pracy postępowanie jest wolne od opłat sądowych (art. 263 § 1 KP). Zwolnienie (wolność) od opłat nie dotyczy więc postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy z powództwa pracodawcy przeciwko pracownikowi. W takich sprawach zarówno pracodawca, jak i pozwany pracownik obowiązani są opłaty uiszczać. W rozpatrywanej sprawie pracownicy występowali w podwójnej roli w związku ze złożeniem powództwa wzajemnego. Byli powodami w zakresie dochodzonych przez siebie roszczeń, ale równocześnie byli pozwanymi w zakresie roszczeń dochodzonych od nich przez pracodawcę. W zakresie tych ostatnich roszczeń nie występowało zwolnienie od opłat sądowych. Jeżeli opłat od pozwanych wzajemnych nie pobierano, to było to błędne i nie oznacza, aby opłaty się nie należały. Kasacja dotyczy wyłącznie roszczeń pracodawcy przeciwko byłym pracownikom. W tym zakresie podlega ona opłacie sądowej i słusznie pozwani wzajemni zostali wezwani do jej uiszczenia.

Skarżący mają częściowo rację, jeżeli chodzi o zastosowanie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 24, poz. 110 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem pismo wnoszone przez kilka osób podlega jednej opłacie. Jeżeli jednak przedmiotem sprawy są roszczenia lub zobowiązania jednego rodzaju i oparte na jednakowej podstawie faktycznej oraz prawnej (współuczestnictwo formalne), każdy współuczestnik uiszcza opłatę oddzielnie, stosownie do swego roszczenia lub zobowiązania. Ponieważ pozwani wzajemni występowali w sprawie jako współuczestnicy formalni, to każdy z nich powinien uiścić opłatę od kasacji w stosunku do swojego zobowiązania. O taką też opłatę należało wezwać każdego z nich. Wezwanie wszystkich pozwanych o jedną opłatę od sumy dochodzonych od nich roszczeń nie było prawidłowe (choć była to opłata niższa

względem sumy opłat od poszczególnych roszczeń). Sąd Najwyższy zważył jednak, że to uchybienie nie miało wpływu na rozstrzygnięcie w zakresie odrzucenia kasacji. Wszyscy pozwani mieli tego samego profesjonalnego pełnomocnika, który mógł odpowiednio zinterpretować wezwanie o opłatę. Przede wszystkim jednak istotne jest to, że żaden z pozwanych w przepisany terminie nie uiścił jakiegokolwiek opłaty. Wystąpiły więc przesłanki odrzucenia kasacji z art. 16 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych, gdyż pozwani nie tylko, że nie uiścili należnych opłat, ale w ogóle nie wpłacili żadnych opłat.

Z tych względów zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 393¹⁸ w związku z art. 397 § 2 i 385 KPC.

=====